

KANCELARIA ADWOKACKA RECHTSANWALTSKANZLEI

DR JACEK FRANEK

MAGISTER LEGUM EUROPAE

Prawo międzynarodowe i europejskie

Toga - Forum Adwokatów, wydanie specjalne - Grudzień 2008

, strona 29

W ostatnim dziesięcioleciu nastąpiło bardzo intensywne otwarcie Polski na świat, a w szczególności na kraje Unii Europejskiej. Spowodowało to internacjonalizację stosunków prawnych zarówno w sektorze gospodarczym, jak i prywatnym. Polskie przedsiębiorstwa handlują w coraz większym stopniu z firmami z Unii Europejskiej, eksportują do Unii swoje wyroby, zamawiają tam szereg różnych towarów i usług, a także dokonują bezpośrednich inwestycji zagranicznych, zakładając za granicą firmy lub tworząc sieci dystrybucyjne. Jednolity Rynek pozwala na swobodny przepływ towarów, usług, kapitału i ludności. Polacy poruszają się więc swobodnie po całej Unii, z jednej strony podróżując turystycznie, a z drugiej przemierzając się w celach zarobkowych. Kupują za granicą nieruchomości, otwierają konta bankowe, sprowadzają samochody, zawierają związki małżeńskie z obywatelami innych państw, otrzymują spadki z zagranicy oraz stają się za granicą uczestnikami wypadków komunikacyjnych.

Niesie to za sobą cały szereg problemów jurystycznych, którym prawnikowi "narodowemu" trudno sprostać. Oto kilka przykładów:

Co zrobić w sytuacji, w której zagraniczny kontrahent nie płaci za zakupiony od polskiej firmy towar czy zamówioną usługę? Jakie prawo stosować - polskie, czy obce, przed jakim sądem dochodzić tej należności? Jak stwierdzić, czy kontrahent ten jest w ogóle wypłacalny?

Co zrobić w sytuacji, w której obywatel polski jest poszkodowanym w wypadku samochodowym np. w Niemczech? Odszkodowania w jakiej wysokości można zażądać, od kogo go dochodzić i jak? A jak postępować, gdy obywatel polski został tam niesłusznie oskarżony o spowodowanie wypadku i wytoczone mu zostało postępowanie karne lub cywilne?

Co doradzić firmie, która chce otworzyć za granicą swoją filię, lub poszukuje tam

tel.: + 48 22 622 95 96

fax: +48 22 622 12 85

mobile: +48 508 191 289

e-mail: jacek-franek@jacek-franek.com

odpowiednich kanałów dystrybucyjnych dla swoich wyrobów? Jakie regulacje prawne obowiązują w danym kraju, z jakimi kosztami należy się liczyć, w jaki sposób dokonać optymalizacji podatkowej takiego przedsięwzięcia?

Co doradzić Polce, która zamierza zawrzeć związek małżeński z obcokrajowcem, jak ułożyć stosunki majątkowe przyszłych małżonków? A co zrobić w sytuacji, w której związek taki się rozpada i trzeba uregulować kwestie podziału majątku, alimentów, praw rodzicielskich? Czy zabranie dziecka do Polski jest legalne, czy też być może stanowi porwanie, ścigane przepisami Unii Europejskiej?

W jaki sposób obronić się przed zarzutami o kradzież za granicą, które są bezpodstawne, a które zostały postawione przez prokuraturę danego państwa ze względu na złą reputację naszego narodu - na zasadzie, że wprowadzie dowodów nie ma, ale to na pewno Polak zawinił? A jak dochodzić swoich praw, jeśli to my zostaliśmy za granicą okradzeni?

Jak dochodzić swoich praw, jeśli rzecz zakupiona za granicą na ebayu ma wady, lub, co gorsza, nie została w ogóle dostarczona?

Co należy zrobić, jeśli jesteśmy uczestnikiem wypadku narciarskiego we Włoszech, Austrii czy Niemczech? A co, jeśli doszło do kolizji żeglarskiej na wodach Adriatyku?

Przykładów takich można mnożyć w dziesiątki. Wszystkie one wymagają specjalistycznej wiedzy prawniczej i znajomości realiów danego kraju. Na przykład w Polsce powszechnie uznane jest, iż podpisanie faktury przez kontrahenta równoznaczne jest z uznaniem zasadności roszczenia. Ale w Niemczech tak nie jest. W Polsce sądy uznają także, że data płatności podana na fakturze jest dla kontrahenta obowiązująca, i że po tej dacie jest on z zapłatą pieniędzy w zwłóce. Niemieckie sądy stoją jednak na zupełnie innym stanowisku. Różnice te można oczywiście sądowi niemieckiemu wytłumaczyć - ale trzeba wiedzieć, że różnice takie w ogóle istnieją. A bez wytłumaczenia tych różnic sąd niemiecki przyjmie swoją interpretację stanu prawnego, nie zastanawiając się nawet nad tym, że zgodnie z polskim prawem istnieje inna wykładnia prawa i że ją trzeba być może w danej sprawie zastosować.

W takich sprawach konieczna jest wiedza prawnika międzynarodowego - osoby, która doskonale porusza się po meandrach międzynarodowych konwencji i europejskich przepisów prawnych, i która posiada wiedzę na temat prawa danego kraju, a także realiów w nim panujących.

adw. Jacek Franek

Autor prowadzi kancelarię w Polsce i w Niemczech

tel.: + 48 22 622 95 96

fax: +48 22 622 12 85

mobile: +48 508 191 289

e-mail: jacek-franek@jacek-franek.com